

Jõhvi

30.07.2025 nr 1-2/2956-1

Meetme „Jäätmete liigiti kogumise taristu arendamine“ projekti "Jõhvi jäätmejaama rajamine" omafinantseeringu tagamine

Jäätmejaama rajamine on kavandatud **Jõhvi valla arengukavas 2025–2035** (kehtestatud Jõhvi Vallavolikogu 26.09.2024 määrusega nr 104 „Jõhvi valla arengukava 2025–2035 koos eelarvestrateegiaga aastateks 2025–2028 kinnitamine“) majandusvaldkonna avalik ruumi ja heakorra allvaldkonna prioriteetide hulgas: „6.1.3.2.5. Jäätmete liigiti kogumise edendamine – vastavate projektide ellu rakendamine ning initsiatiivide toetamine. **Jäätmejaama loomine** ning jäätmemajade võrgu laiendamine, mis võimaldaks paremini jäätmeid liigiti koguda ja neid ka sorteerituna transportida.“.

Valla eelarvestrateegias pole seni jäätmejaama rajamiseks ja majandamiseks eraldi vahendeid planeeritud, kuid käesoleva otsusega soovitakse selleks vastav summa garanteerida.

Jäätmejaama rajamine on kavandatud ka **Jõhvi valla jäätmekavas 2025-2029** (kinnitatud Jõhvi Vallavolikogu 27.02.2025 määrusega nr 113 „Jõhvi valla jäätmekava 2025–2029 vastuvõtmine“) peatükis 10.1 „**Jäätmejaama rajamine**“.

Jäätmejaama asukohaks on planeeritud maaüksus Jõhvi linnas aadressil Sompä tn 38a. Jõhvi Vallavolikogu 24.04.2025 otsusega nr 244 „Jõhvi linna Sompä tn 38a kinnistu detailplaneeringu vastuvõtmine ja avalikule väljapanekule suunamine“ võeti vastu ja suunati avalikule väljapanekule Jõhvi linna Sompä tn38a kinnistu ja lähiala detailplaneering, mis kehtestatakse eeldatavalt lähitulevikus.

Vallavalitsus tegeleb ka **jäätmejaama projekteerimise** ettevalmistamisega. 2025. aasta kevadel korraldati hange projekteeri ja leidmiseks, kuid esitatud pakkumused ületasid hanke eeldatava maksumuse ning need lükati tagasi. Kordushange on plaanis läbi viia 2025. aasta sügisel.

Kuna jäätmejaama rajamiseks on riigi poolt hetkel välja kuulutatud **toetuste taotlemise voor**, soovib vallavalitsus seda võimalust kasutada. Taotlemisel on vajalik esitada valla poolne omafinantseeringu garantii, mida saab teha käesoleva volikogu otsusega.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 8 järgi kuulub volikogu ainupädevusse laenu võtmine, võlakirjade emitteerimine, kapitalirendi- ja faktooringukohustuste võtmine, kohustuste võtmine kontsessioonikokkulepete alusel, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 34 lõikes 7 nimetatud rendikohustuste võtmine, muude tulevikus raha väljamaksmist nõudvate pikaajaliste kohustuste võtmine ning piirmäära kehtestamine rahavoogude juhtimiseks võetavale laenule.

Taristuministri 20.05.2025 määrusega nr 28 „Jäätmete liigiti kogumise infrastruktuuri toetamiseks toetuse andmise tingimused ja kord perioodil 2021–2027“ on kinnitatud vastava toetuse kasutuselevõtu tingimused. Nimetatud määruse § 11 punkti 2 lõike 4 kohaselt tuleb toetuse taotlemisel esitada kinnitus projekti omafinantseeringu olemasolu kohta.

Aluseks võttes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 8, taristuministri 20.05.2025 määruse nr 28 „Jäätmete liigiti kogumise infrastruktuuri toetamiseks toetuse andmise tingimused ja kord perioodil 2021–2027“ § 11 punkti 2 lõike 4 ning lähtudes vallavalitsuse ettepanekust, Jõhvi Vallavolikogu

o t s u s t a b :

1. Tagada projekti omafinantseering kuni 100 000 eurot (ükssada tuhat eurot), kajastades võetav kohustus järgmise eelarvestrateegia uuendamise käigus Jõhvi valla eelarvestrateegias perioodil 2026-2027.
2. Alates 2027. aastast näha vallaeelarves iga-aastaselt ette sihtsuunitlusega vahendid Jõhvi jäätmejaama ülalpidamiskuludeks.
3. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Vallo Reimaa
Volikogu esimees

Seletuskiri eelnõule „Meetme „Jäätmete liigiti kogumise taristu arendamine“ projekti "Jõhvi jäätmejaama rajamine" omafinantseeringu tagamine“

Seletuskiri on koostatud tulenevalt Jõhvi Vallavolikogu töökorra § 18 lõikest 2.

1) Asja otsustamise vajalikkuse põhjendus.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 8 järgi kuulub volikogu ainupädevusse laenude võtmine, võlakirjade emitteerimine, kapitalirendi- ja faktooringukohustuste võtmine, kohustuste võtmine kontsessioonikokkulepete alusel, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 34 lõikes 7 nimetatud rendikohustuste võtmine, muude tulevikus raha väljamaksmist nõudvate pikaajaliste kohustuste võtmine ning piirmäära kehtestamine rahavoogude juhtimiseks võetavale laenule.

Kuna toetusraha taotlemisel on vallavalitsusel vaja esitada garantii projekti omafinantseerimisvahendite kohta ja jäätmejaama osas pole kehtivas valla eelarvestrateegias rahalisi vahendeid seni planeeritud, tuleb volikogu poolt anda kinnitus, et vald kavandab vajaminevad rahalised vahendid tulevases eelarvestrateegias.

Lisainformatsioon meetme kohta on esitatud Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) kodulehel

Jäätmejaama rajamine on kavandatud nii Jõhvi valla arengukavas 2025–2035 kui Jõhvi valla jäätmekavas 2025-2029. Samuti on jäätmejaama rajamine üks tõhusatest vahenditest kaasaegse jäätmemajanduse korraldamisel, mis aitavad täita nii jäätmereformi, jäätmeseaduse, pakendiseaduse kui keskkonnaministri 03.06.2022 määruses nr 28 „Olmejäätmete liigiti kogumise ja sortimise nõuded ja kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused“ sätestatud kohustusi.

Eestis käivitatud **jäätmereformi** raames soovitakse vähendada põletatavate ja prügilasse ladestatavate olmejäätmete, sealhulgas pakendijäätmete ja biolagunevate jäätmete kogust. Jäätmereformi kohta on täiendav informatsioon kättesaadav Kliimaministeeriumi kodulehel <https://kliimaministeerium.ee/jaatmereform>.

Jäätmeseaduse § 136³ lõigete 1 ja 2 kohaselt tuleb oluliselt suurendada jäätmete taaskasutust ning lõigete 12 ja 14 kohaselt edendada bio- ning tekstiilijäätmete liigiti kogumist.

Pakendiseaduse § 36 lõike 1 punktis 2 ja lõigetes 2¹ ja 2² tuleb suurendada pakendijäätmete ringlusesse võttu.

Keskkonnaministri 03.06.2022 määrus nr 28 „Olmejäätmete liigiti kogumise ja sortimise nõuded ja kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused“ kehtestab olmejäätmete liigiti kogumise ja sortimise nõuded ja korra ning sorditud jäätmete liigitamise alused. Nimetatud määruse § 3 reguleerib tekkekojal liigiti kogutud olmejäätmete kokkukorjamise korraldamist, mille üheks meetmeks on sama paragrahvi lõike 2 punkti 3 alusel jäätmete kogumine **jäätmejaamades**. Määruse § 2 kohaselt on jäätmetekitaja kohustatud liigiti koguma vähemalt jäätmeseaduse § 2 lõike 5 alusel kehtestatud jäätmenimistu jäätmeliikide või alajaotiste kaupa ning jäätmejaama rajamisega on seda võimalik Jõhvi valla elanike jaoks oluliselt hõlbustada. Liigiti kogumise kohustus kehtib vähemalt paberi ja kartongi, plastide, metallide, klaasi, biolagunevate aia- ja haljastujäätmete, biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete, bioloogiliselt mittelagunevate aia- ja haljastujäätmete, pakendite, puidu, tekstiili, suurjäätmete, probleemtoodete jäätmete, ravimijäätmete ning määruse § 2 lõikes 3 nimetatud ohtlike jäätmete (jäätmenimistu alajaotises 20 01 tärniga „*“ tähistatud jäätmed) ning olmes tekkinud ohtlikke aineid sisaldavate või nendega saastunud pakendite jäätmekoodiga 15 01 10*, osas.

Nimetatud määruse § 4 lõike 1 kohaselt on jäätmejaam üldjuhul detailplaneeringu ja projekti alusel rajatud ning tehniliselt varustatud jäätmekäitluskohaks, kuhu on paigutatud kogumisvahendid eelpool nimetatud jäätmete üleandmiseks ning kus võib toimuda nende esmane töötlemine, kokkupressimine mahu vähendamise ja transportimise eesmärgil ning millele on antud asjaomane keskkonnakaitseleuba.

2) Kas ja milliseid valla õigusakte on vaja kehtetuks tunnistada või muuta õigusakti vastuvõtmisel.

Järgmisel Jõhvi valla eelarvestrateegia koostamisel tuleb perioodil 2026-2027 ette näha projekti omafinantseeringu panustamine kokku kuni 100 000 eurot.

Valla majanduskuludes alates 2027. aastast on iga-aastaselt vaja näha ette jäätmekäitluskuludes sihtsuunitlusega vahendid Jõhvi jäätmejaama ülalpidamiseks.

Vallavalitsus edastas määruse eelnõu kooskõlastamiseks Toila Vallavolikogule vastavalt Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 10 lg 3, mis kätkeb kohustust ühinevate omavalitsuste volikogudel võtta eelolevate aastate osas varalisi kohustusi üksnes konsensuse korras.

Toila Vallavolikogu nõustus käesoleva eelnõuga2025.

3) Eelnõu vastuvõtmisega seotud ja kaasnevad majanduslike kulude arvestus ja finantseerimisallikad.

Jäätmejaama rajamise maksumuseks on eelkalkulatsiooni kohaselt arvestatud 500 000 eurot, millest eeldatava toetusega kaetaks 80 protsenti ehk 400 000 eurot ning 20-protsendiline omafinantseering moodustaks 100 000 eurot. Jäätmejaam rajatakse 2026.–2027. a jooksul (sõltuvalt eeldatava toetusotsuse saamise kuupäevast ja hankeprotseduuridest) ning alustaks tööd hiljemalt 2027. aastal. Vallavalitsus kavandab jäätmejaama ennekõike Jõhvi valla eraisikute jäätmete liigiti kogumise hõlbustamiseks. Juhul kui jäätmejaama pidamise majandusliku tasuvuse huvides ning kehtivate regulatsioonide kohaselt osutub võimalikuks ja mõistlikuks teatud jäätmeid võtta vastu ka juriidilistelt isikutelt, võib seda rakendada. Vastavad toimimismudelid otsustatakse edaspidi jooksva töö käigus. Jäätmejaama ülalpidamiskuludeks on alates 2027. aastast tarvis ette näha sihtsuunitlusega vahendid. Ülalpidamiskuludest on teatud osa võimalik katta küll kogutud jäätmete (nn jäätmetoorme) edasimüügi tuludest, kuid tuginedes teiste Eesti omavalitsuste praktikale on vajalik tegevuse toetamine tõenäoliselt ka Jõhvi valla eelarvest. Sõltuvalt olukorrast jäätmetoorme turul 2027. aastal ja edaspidi, võib see varieeruda vahemikus 10 000 kuni 50 000 eurot aasta kohta. Kehtivate õigusaktide piires võib sõltuvalt jäätmeliigist kohaldada ka jäätmete vastuvõtmist tasu eest, millega on võimalik toetusvajadust jäätmejaama majandamisel vähendada. Täpsemad tingimused ja majandusarvutused tehakse enne jäätmejaama operaatori konkursi väljakuulutamist 2027. a turukonjunktuuri silmas pidades. Jäätmejaama pidamisel on Eestis laialt levinud praktika anda see opereerimiseks valdkonnas spetsialiseerunud ettevõttele. Ettevõtte kavatakse leida avaliku konkursi (hanke) raames.

4) Eelnõu rakendamisega kaasnevad mõjud.

Eelnõu rakendamisega hõlbustub jäätmete liigiti kogumine ning ühtlasi ka liigiti kogutud jäätmete osahulk Jõhvi vallas. Väheneb valla territooriumi ebaseaduslik prahistamine. Vähenevad elanike kulutused jäätmekäitlusele, sh transpordiga kaasnevad kulud ja heitgaaside emissioon (varasemalt veeti paljusid jäätmeliike kas Uikala prügilasse või kaugemale). Esialgselt tõenäoliselt suurenevad valla kulutused jäätmekäitluse korraldamisele, kuid riikliku jäätmereformi kontekstis on see paratamatu. Peale jäätmejaama pidamisel teatava kogemuse tekkimist võivad avaneda võimalused ka kulutuste kokkuhoiuks, mida täpsemalt ette prognoosida ei ole hetkel võimalik.

Eelnõu esitab valitsus, koostasid arendusnõunik Rein Luuse ja keskkonnaspetsialist Svetlana Jürgens.

Eelnõu vastuvõtmiseks on vajalik volikogu koosseisu häälte enamus.

Volikogu esimees suunas eelnõu seisukoha võtuks volikogu maaelukomisjonile ning majandus- ja eelarvekomisjonile.

Maaelukomisjoni liikmed kiitsid 12.08.2025 koosolekul eelnõu heaks ning nõustusid eelnõu esitamisega volikogu 28.08.2025 istungile menetlemiseks.

Majandus- ja eelarvekomisjoni liikmed kiitsid 14.08.2025 koosolekul eelnõu heaks ning nõustusid eelnõu esitamisega volikogu 28.08.2025 istungile menetlemiseks.